

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-04-81-T
Datum: 17. jul 2009.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Bakone Justice Moloto, predsedavajući
sudija Pedro David
sudija Michèle Picard

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 17. jula 2009.

TUŽILAC

protiv

MOMČILA PERIŠIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO PERIŠIĆEVOM ZAHTEVU ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA
SLOBODU TOKOM LETNJE PAUZE U RADU SUDA**

Tužilaštvo:

g. Mark Harmon
g. Daniel Saxon

Obrana:

g. Novak Lukić
g. Gregor Guy-Smith

PRETRESNO VEĆE I (dalje u tekstu: Pretresno veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rešava po javnom "Zahtevu g. Perišića za privremeno puštanje na slobodu tokom letnje pauze u radu Suda" od 1. jula 2009. godine, s poverljivim dodacima (dalje u tekstu: Zahtev) i ovim donosi svoju Odluku.

I. ARGUMENTACIJA

1. Obrana u Zahtevu traži od Pretresnog veća da Momčilu Perišiću (dalje u tekstu: optuženi) odobri privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju u periodu od 25. jula 2009. godine do kraja letnje pauze u radu Suda, shodno istim odredbama i uslovima pod kojim je prethodno privremeno puštan na slobodu ili pod onim uslovima koji budu smatrani primerenim u skladu s pravilom 65(C) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik).¹

2. U prilog svom Zahtevu odbrana tvrdi sledeće:

- a. ne postoji nikakav rizik bekstva optuženog, on neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili bilo koje drugo lice i on prilaže svoje lične garancije kojima se obavezuje da će se pridržavati svih uslova koje Pretresno veće bude odredilo ako njegov zahtev bude odobren;²
- b. optuženi se uvek se u potpunosti pridržavao odredaba i uslova ranijih perioda privremenog puštanja na slobodu;³
- c. optuženi je dobrovoljno sarađivao s Tužilaštvom pre nego što je protiv njega podignuta optužnica i dobrovoljno se predao Međunarodnom sudu u roku od

---

¹ Zahtev, par. 1, gde se citira Odluka po Zahtevu Momčila Perišića za privremeno puštanje na slobodu, 9. jun 2005. godine i Odluka po zahtevu Momčila Perišića za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze u radu, 17. decembar 2008. godine.

² Zahtev, potparagraf a, str. 3; Zahtev, Poverljivi dodatak C.

³ Zahtev, potparagraf b, str. 4.

tri dana nakon što je formalno obavešten da je protiv njega podignuta optužnica;⁴

- d. optuženi se uvek s poštovanjem odnosio prema Pretresnom veću;⁵
- e. Vlada Republike Srbije (dalje u tekstu: Vlada Srbije) je pružila garancije u prilog Zahtevu;⁶
- f. optuženim licima u drugim predmetima pred Međunarodnim sudom odobravano je privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju tokom pauza u sudskim postupcima;⁷
- g. u ranijim odlukama o privremenom puštanju na slobodu, Pretresno veće je bilo mišljenja da u ranoj fazi postupka nije potrebno da postoje dovoljno uverljivi humanitarni razlozi za privremeno puštanje na slobodu, naročito ne pre donošenja odluke na osnovu pravila 98bis;⁸
- h. optuženi namerava da vreme pauze provede pripremajući se za svoju odbranu, svakodnevno tesno saradujući sa timom svoje odbrane i glavnim braniocem koji će tokom tog perioda biti u Beogradu;⁹
- i. vreme koje bude proveo izvan Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN), naročito prilika da provede vreme s porodicom, pozitivno će uticati na zdravlje i dobrobit optuženog.¹⁰

3. Naposletku, odbrana poziva Pretresno veće da “saosećajno i razborito upotrebi svoje diskreciono pravo kako bi se ispoštovali pravičnost i interesi pravde”.¹¹

⁴ Zahtev, potparagraf c, str. 4.

⁵ Zahtev, potparagraf d, str. 4.

⁶ Zahtev, potparagraf e, str. 4; Zahtev, Poverljivi dodatak B.

⁷ Zahtev, potparagraf f, str. 4.

⁸ Zahtev, potparagraf g, str. 4-5, gde se upućuje na Odluku po zahtevu Momčila Perišića za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze u radu, 17. decembar 2008. godine, par. 9; i Odluku po zahtevu g. Perišića za privremeno puštanje na slobodu tokom uskršnje pauze u radu Suda, 6. april 2009. godine, par. 10.

⁹ Zahtev, potparagraf h, str. 5.

¹⁰ Zahtev, potparagraf i, str. 5.

4. Javni "Odgovor tužilaštva na Zahtev g. Perišića za privremeno puštanje na slobodu tokom letnje pauze u radu Suda" (dalje u tekstu: Odgovor) podnet je 15. jula 2009. godine i u njemu se tužilaštvo protivi Zahtevu.¹²

5. Tužilaštvo, pre svega, podseća na zaključak Žalbenog veća da se od pretresnog veća traži da oceni okolnosti koje su relevantne za donošenje odluke o privremenom puštanju na slobodu na osnovu pravila 65(B) i koje vladaju u vreme donošenja odluke, kao i one koje će vladati u vreme kad se očekuje povratak optuženog na Međunarodni sud, u meri u kojoj se one mogu predvideti.¹³ Tužilaštvo tvrdi da su se okolnosti koje su vladale u vreme kad je Pretresno veće odobrilo privremeno puštanje optuženog na slobodu tokom uskršnje pauze u radu Suda u aprilu 2009. godine suštinski promenile,¹⁴ jer je postupak izvođenja dokaza tužilaštva znatno odmakao. Konkretno, tužilaštvo konstatuje da je Pretresno veće od uskršnje pauze u radu saslušalo 19 svedoka i uvrstilo u spis 329 dokaznih predmeta.¹⁵ Prema tome, optuženom je predočena znatna količina dokaza o zločinima za koje se tereti. Pored toga, tužilaštvo tvrdi da je odbrana obavještena o tome da će tužilaštvo uskoro okončati izvođenje svojih dokaza, što povećava rizik da će optuženi pobeći ako mu se odobri privremeno puštanje na slobodu.¹⁶

6. Tužilaštvo dalje tvrdi da to što se odbrana poziva na činjenicu da se optuženi u prošlosti pridržavao odredaba i uslova svog privremenog puštanja na slobodu, na njegove lične garancije da će poštovati uslove privremenog puštanja na slobodu i garancije koje je Republika Srbija ponudila u prilog njegovom privremenom puštanju na slobodu ne predstavljaju odlučujuće faktore.¹⁷

7. Najzad, Pretresno veće napominje da je zemlja-domaćin pozvana da se izjasni o tome ima li ikakvih prigovora na privremeno puštanje optuženog na slobodu. U svom

---

¹¹ Zahtev, potparagraf j, str. 5.

¹² Odgovor, par. 1, 5 i 7

¹³ Odgovor, par. 3.

¹⁴ Vidi Odluku po zahtevu g. Perišića za privremeno puštanje na slobodu tokom uskršnje pauze u radu Suda, 6. april 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka od 19. aprila).

¹⁵ Odgovor, par. 5.

¹⁶ Odgovor, par. 5.

¹⁷ Odgovor, par. 6.

dopisu od 3. jula 2009. godine, zemlja-domaćin nije iznela nikakav prigovor u vezi s ovim pitanjem.

II. MERODAVNO PRAVO

8. Pravilo 65 Pravilnika uređuje privremeno puštanje na slobodu. To pravilo, u relevantnom delu, predviđa sledeće:

- (A) Nakon što je pritvoren, optuženi može biti pušten na slobodu samo na osnovu naloga veća.
- (B) Pretresno veće može da izda nalog za puštanje na slobodu samo nakon što zemlji-domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uverilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koje drugo lice.
- (C) Za puštanje optuženog na slobodu pretresno veće može da odredi bilo koje uslove koje smatra primerenim, uključujući polaganje kaucije i poštovanje uslova potrebnih da bi se osiguralo prisustvo optuženog na suđenju i zaštita drugih osoba.

9. Odbrana ima obavezu da pokaže verovatnoću da će optuženi pristupiti suđenju i da, ako bude pušten na slobodu, neće predstavljati opasnost za žrtve, svedoke ili druga lica.¹⁸

10. Prilikom odlučivanja da li su ispunjeni uslovi iz pravila 65(B) Pravilnika, pretresno veće mora uzeti u obzir sve one relevantne faktore za koje se može očekivati da ih razumno pretresno veće uzme u obzir pre donošenja odluke. Ono potom mora da iznese obrazloženo mišljenje u kom će izneti svoj stav o tim relevantnim faktorima.¹⁹ Koji su to relevantni faktori i koju težinu im treba pridati zavisi od konkretnih okolnosti u svakom predmetu.²⁰ Od pretresnog veća se traži da oceni ne samo okolnosti koje vladaju u vreme donošenja odluke, već i u vreme kad se očekuje povratak optuženog na Međunarodni sud, u meri u kojoj se one mogu predvideti.²¹

¹⁸ Vidi *Tužilac protiv Lazarevića*, Odluka po zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu, predmet br. IT-03-70-PT, 14. april 2005. godine (fusnota izostavljena), str. 2.

¹⁹ *Tužilac protiv Haradinaja i drugih*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi Lahija Brahimaja na Odluku Pretresnog veća kojom ono odbija da ga privremeno pusti na slobodu, 9. mart 2006. godine, par. 8.

²⁰ *Tužilac protiv Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu Miće Stanišića, 17. oktobar 2005. godine, par. 8.

²¹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.15, Odluka po žalbi tužilaštva na odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu Praljka za privremeno puštanje na slobodu, 8. jul 2009. godine, par. 7.

III. DISKUSIJA

11. Pre svega, Pretresno veće podseća na zaključak Žalbenog veća da "zahteve za privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi postupka treba odobriti samo ukoliko postoje dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju puštanje".²² Argumentacijom *a contrario* Pretresno veće zaključuje da postojanje dovoljno uverljivog humanitarnog razloga za privremeno puštanje na slobodu u nekoj ranijoj fazi postupka – kao što je to ovde slučaj – nije obavezno.

12. Kada je reč o tome da li će se optuženi, ako bude privremeno pušten na slobodu, vratiti na suđenje – naročito u svetlu navoda tužilaštva da će optuženi pobeći ako mu u ovoj fazi postupka bude odobreno privremeno puštanje na slobodu – Pretresno veće je uzelo u obzir težinu navoda protiv optuženog, kao i trenutnu fazu postupka. Međutim, Pretresno veće se takođe rukovalo zaključkom Evropskog suda za ljudska prava da "težina optužbi ne može sama po sebi služiti kao opravdanje dugotrajnog boravka u pritvoru".²³ Pretresno veće ima u vidu da optuženi nije pokušao da izbegne pravdu, da se dobrovoljno predao Međunarodnom sudu čim je saznao da je protiv njega podignuta optužnica i da se uvek u potpunosti pridržavao odredbi i uslova privremenog puštanja na slobodu.²⁴ Najзад, optuženi je pokazao spremnost da saraduje s tužilaštvom pristajući na više razgovora pre nego što je protiv njega podignuta optužnica.²⁵

²² *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po "Žalbi tužioca na odluku po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008", 21. april 2008. godine, par. 17.

²³ *Ilijkov v. Bulgaria /Ilijkov protiv Bugarske/*, Evropski sud za ljudska prava, Presuda od 26. jula 2001. godine, par. 81, na koju se poziva u predmetu *Tužilac protiv Haradinaja i drugih*, predmet br. IT-04-84-PT, Odluka po zahtevu Ramusha Haradinaja za privremeno puštanje na slobodu, 6. juni 2005. godine, par. 24. Vidi *Tužilac protiv Simatovića*, predmet br. IT-03-69-AR65.2, Odluka po žalbi tužilaštva na Odluku o privremenom puštanju na slobodu, 3. decembar 2004. godine, par. 15.

²⁴ Vidi Odluku od 19. aprila, par. 11; Odluku po Zahtevu Momčila Perišića za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze u radu, 17. decembar 2008. godine, par. 10; Izveštaj Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije o privremenom puštanju na slobodu Momčila Perišića od 9. aprila 2009. do 17. aprila 2009. godine, 29. april 2009. godine; Izveštaj Ministarstva pravde Republike Srbije o privremenom puštanju na slobodu Momčila Perišića, 20. januar 2009. godine.

²⁵ Vidi Odluku od 19. aprila, par. 11.

Prevod

13. Pretresno veće ima u vidu lične garancije optuženog kojima on preuzima obavezu da će se pridržavati svih naloga koje izda Pretresno veće.²⁶ Pretresno veće je takođe uzelo u obzir garancije koje je dala Republika Srbija i pridalo im odgovarajuću težinu.²⁷

14. Iz navedenih razloga i pod uslovom da se poštuju odredbe i uslovi određeni ovom Odlukom, Pretresno veće se uverilo da će se optuženi, ako bude pušten na slobodu, vratiti na suđenje.

15. Kada je reč o tome da li optuženi, ako bude pušten na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili drugo lice, Pretresno veće napominje da nema nikakvih dokaza koji bi upućivali na zaključak da je optuženi ometao sprovođenje pravde ili da će to ubuduće činiti. U tom pogledu, Pretresno veće je takođe uzelo u obzir lične garancije optuženog i njegovo ponašanje tokom ranijih perioda kad je bio privremeno puštan na slobodu.

16. Iz navedenih razloga i pod uslovom da se poštuju odredbe i uslovi utvrđeni ovom Odlukom, Pretresno veće je uvereno da optuženi, ako bude pušten na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili bilo koje drugo lice.

17. Pretresno veće podseća da nikakvo pravo nekog optuženog na privremeno puštanje na slobodu tokom pauze u radu Suda ne proističe iz pretpostavke nevinosti, već da Sud o tome odlučuje po svom nahođenju, pod uslovom da su zadovoljeni kriterijumi iz pravila 65(B).²⁸

18. Primenjujući svoje diskreciono ovlašćenje, Pretresno veće je uzelo u obzir da su raniji periodi privremenog puštanja na slobodu imali pozitivan efekat na optuženog, kako je navedeno u Zahtevu,²⁹ kao i tvrdnju da će privremeno puštanje na slobodu pospešiti mogućnost optuženog da pripremi svoju odbranu, ali im je pridalo ograničenu težinu.³⁰

---

²⁶ Zahtev, poverljivi Dodatak C.

²⁷ Zahtev, poverljivi Dodatak B.

²⁸ Vidi takođe *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, Odluka po zajedničkom zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze, predmet br. IT-05-87-T, 5. decembar 2006. godine, par. 12.

²⁹ Zahtev, potparagraf i, str. 5.

³⁰ Zahtev, potparagraf h, str. 5.

Prevod

19. Naposljetku, Pretresno veće je u potpunosti uzelo u obzir činjenicu da je izvođenje dokaza tužilaštva sada zaista znatno odmaklo u odnosu na april 2009. godine. Međutim, u ovom slučaju, razmotrivši trenutno činjenično stanje stvari i okolnosti koje sada vladaju, Pretresno veće se uverilo da bi trebalo da primeni svoje diskreciono ovlašćenje u prilog zahtevu optuženog. Pretresno veće se takođe uverilo da se okolnosti u ovom predmetu, u meri u kojoj se one mogu predvideti, neće značajno promeniti do vremena kad se očekuje povratak optuženog na Međunarodni sud i da stoga ne idu na štetu zahteva optuženog.

IV. DISPOZITIV

20. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 54 i 65 Pravilnika, Pretresno veće ovim:

Delimično **ODOBRAVA** Zahtev, i

(1) **NALAŽE** privremeno puštanje na slobodu Momčila Perišića u skladu sa sledećim odredbama i uslovima:

- a. što je pre moguće, 25. jula 2009. godine ili nakon tog datuma, holandske vlasti će prebaciti optuženog Momčila Perišića na aerodrom Schiphol u Holandiji;
- b. na aerodromu Schiphol, optuženi će biti privremeno predat pod nadzor zvaničnika Vlade Republike Srbije, koji će u tu svrhu biti imenovan pre puštanja na slobodu u skladu s operativnim paragrafom (2)(a) ove Odluke i koji će pratiti optuženog preostalo vreme putovanja do njegovog boravišta u Republici Srbiji;
- c. optuženog će na povratku pratiti isti imenovani zvaničnik Vlade Republike Srbije, koji će na aerodromu Schiphol optuženog predati pod nadzor holandskih vlasti dana 14. avgusta 2009. ili pre tog datuma, a holandske vlasti će zatim prebaciti optuženog natrag u PJUN u Hagu;
- d. za vreme privremenog puštanja na slobodu, optuženi će se pridržavati sledećih uslova, a nadležni organi Vlade Republike Srbije, uključujući lokalnu policiju, staraće se za njihovo ispunjavanje:

Prevod

- (i) pre odlaska iz PJUN u Hagu dostaviće Ministarstvu pravde Srbije u Beogradu (u daljem tekstu: Ministarstvo pravde) i sekretaru Međunarodnog suda adresu svog boravišta u Beogradu;
- (ii) neće napuštati teritoriju grada Beograda;
- (iii) predaće svoj pasoš Ministarstvu pravde;
- (iv) javljaće se svakog dana, do 13:00 časova, policiji u Beogradu u lokalnoj policijskoj stanici koju odredi Ministarstvo pravde;
- (v) daće saglasnost da Ministarstvo pravde vrši provere kod lokalne policije u vezi s njegovim prisustvom, kao i povremene nenajavljene posete optuženom od strane predstavnika Ministarstva pravde ili lica koje imenuje sekretar Međunarodnog suda;
- (vi) neće ni na koji način kontaktirati niti uticati ni na jednu žrtvu ili potencijalnog svedoka, odnosno, neće se ni na koji drugi način mešati u postupak ili sprovođenje pravde;
- (vii) neće tražiti direktan pristup dokumentima ili arhivama i neće uništavati dokaze;
- (viii) o svom predmetu neće razgovarati ni sa kim, uključujući sredstva javnog informisanja, izuzev sa svojim braniocem;
- (ix) nastaviće saradnju s Međunarodnim sudom;
- (x) strogo će se pridržavati svih uslova koje odrede vlasti Republike Srbije, nužnih da bi te vlasti mogle da ispoštuju svoje obaveze iz ovog Naloga i svojih garancija;
- (xi) vratiće se na Međunarodni sud 14. avgusta 2009. godine ili pre tog datuma; i
- (xii) strogo će se pridržavati svakog eventualnog daljeg naloga Pretresnog veća kojim se menjaju ili ukidaju uslovi privremenog puštanja na slobodu;

Prevod

- (2) **TRAŽI** od Vlade Republike Srbije da preuzme odgovornost za sledeće:
- a. da imenuje zvaničnika svoje Vlade pod čiji će nadzor optuženi biti privremeno predat i koji će pratiti optuženog od aerodroma Schiphol do Republike Srbije i mesta boravka optuženog i obezbediti da isti zvaničnik prati optuženog od mesta njegovog boravka do aerodroma Schiphol, gde će optuženi biti stavljen pod nadzor holandskih vlasti, koje će ga zatim prebaci natrag u PJUN;
  - b. da, čim to bude moguće, Pretresno veće i sekretara Međunarodnog suda obavesti o imenu imenovanog zvaničnika iz prethodnog potparagrafa;
  - c. za ličnu bezbednost i sigurnost optuženog dok traje njegovo privremeno puštanje na slobodu;
  - d. za sve troškove vezane za prebacivanje optuženog s aerodroma Schiphol u Beograd i nazad;
  - e. za sve troškove u vezi sa smeštajem i bezbednošću optuženog dok traje njegovo privremeno puštanje na slobodu;
  - f. da obezbedi da se optuženi jednom dnevno, najkasnije do 13:00 časova, javlja u neku lokalnu policijsku stanicu;
  - g. da u roku od dva sata Sekretarijat Međunarodnog suda obavesti o svakom eventualnom propustu optuženog da se javi u policijsku stanicu kako je određeno;
  - h. da, na zahtev Pretresnog veća, tužilaštva ili odbrane, obezbedi sva sredstva za saradnju i komunikaciju između strana u postupku i obezbedi poverljivost svih komunikacija te vrste;
  - i. da svake nedelje Pretresnom veću podnese pismeni izveštaj o tome da li se optuženi pridržava odredaba ove Odluke;
  - j. da optuženog smesta uhapsi i pritvori ukoliko prekrši bilo koji od uslova ove Odluke; i

Prevod

- k. da odmah izvesti Pretresno veće o svakom eventualnom kršenju gorenavedenih uslova;
- (3) **UPUĆUJE** sekretara Međunarodnog suda da se konsultuje s Ministarstvom pravde u Holandiji o praktičnim merama za puštanje optuženog na slobodu i da zadrži optuženog u PJUN u Hagu dok Pretresno veće i sekretar ne budu obavešteni o imenu zvaničnika Republike Srbije pod čiji će nadzor optuženi biti privremeno predat;
- (4) **TRAŽI** od vlasti svih država kroz čije će teritorije optuženi putovati:
- a. da optuženog drže pod nadzorom sve vreme koje provede u tranzitu na aerodromu;
- b. da optuženog, ako pokuša da pobjegne, uhapse i pritvore do njegovog povratka u PJUN u Hagu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna verzija na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Bakone Justice Moloto,
predsedavajući

Dana 17. jula 2009.

U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]